

Els joves treballadors estem

AMB L'AIGUA AL COLL

**volem feina i salaris dignes
volem futur
volem present**

AVALOT UGT
Joves de la UGT de Catalunya

Amb l'aigua al coll

La situació general dels joves catalans es cada cop més preocupant, tant a nivell formatiu com laboral i emancipatori. La situació no és nova; la venint denunciant des de fa temps, però amb la crisi econòmica no ha fet més que agreujar-se. Mai com ara ens havíem trobat “amb l'aigua al coll”. La possibilitat de tenir un procés d'emancipació i autonomia és cada cop menor per les deficiències del nostre sistema educatiu, l'atur, la precarietat laboral i salarial i la manca de polítiques valentes de cara a fer realitat el dret a l'habitatge digne. **Des de l'Avalot – Joves de la UGT de Catalunya volem denunciar que una societat i uns poders públics que no són capaços de donar oportunitats al seu jovent té un greu problema de present i de futur.**

Per això l'Avalot iniciem la campanya “Amb l'aigua al coll”, per tal denunciar i situar a primera plana de l'opinió pública i de l'agenda política totes les dificultats que patim el jovent català i cercar solucions al respecte. **Els joves treballadors i treballadores estem sent les principals víctimes d'aquesta crisi i, a la vegada, els grans oblidats.**

Aquest informe sobre contractació i formació és el primer que realitzem en el marc de la campanya per denunciar la situació de precarietat de milers de joves i reivindicar solucions per plantar-hi cara. La campanya també estarà acompanyada d'accions de protesta i de ciberactivisme. Els joves catalans volem respostes, volem tenir un present i volem tenir un futur.

Algunes dades per situar-nos:

- **Taxa d'atur:** població general 16%, població jove 37,55%.
- **Taxa de temporalitat:** població general 19%, població jove 50,9%.
- **Salari:** població general 21.996,1€; població jove 12.629,1€.
- **Cost d'accés per la compra d'un habitatge** (hipoteca del 80%) en relació a la capacitat adquisitiva: 87,2% (població entre 18 i 24 anys).
- **Cost d'accés per la compra d'un habitatge** (hipoteca del 80%) en relació a la capacitat adquisitiva: 71,9% (població entre 25 i 29 anys).
- **Cost d'accés al lloguer:** 73,1% (població entre 18 i 24 anys).
- **Cost d'accés al lloguer:** 60,3% (població entre 25 i 29 anys).
- **Taxa d'emancipació:** població entre 18 i 24 anys, 13,7%; població entre 25 i 29 anys, 53,3%.
- **Variació interanual de la població emancipada:** -16,07% (entre 18 i 24 anys), -7,40% (entre 25 i 29 anys).

Formació dels joves entre 16 i 24 anys

Com podem observar en els següents quadres, un dels aspectes més preocupants de la situació del jovent català és l'alt percentatge de joves que no finalitzen els estudis o només finalitzen els estudis primaris. Aquests joves han passat de representar el 12'9% de tota la població juvenil el 2005 a representar el 18% l'any 2009, amb un augment en dades absolutes de 30.230 joves. A la vegada observem que **ha estat aquest jovent qui ha patit de forma més crua la crisi econòmica: les dades mostren que el creixement percentual de la població aturada entre aquests joves entre el 2005 i el 2009 és d'un 253'3%, que representa en dades absolutes passar de 10.700 a 37.800 joves.**

Joves sense estudis o amb estudis primaris o inferiors (%)

	2009	2005
Actius	16,8 %	10,8 %
Ocupats	10,4 %	9,7 %
Aturats	27,9 %	16,4 %
Total pobl. 16-24	18,0 %	12,9%

Joves sense estudis o amb estudis primaris o inferiors (dades absolutes)

	2009	2005
Actius	62.000	44.200
Ocupats	24.200	33.500
Aturats	37.800	10.700
Total pobl. 16-24	120.230	90.000

Al mateix temps observem que **els joves que poden acreditar estudis secundaris o superiors ha disminuït un 5,1%, és a dir, 63.500 joves.** Aquest fet ens ha de portar a una gran reflexió, ja que trenquem la dinàmica d'anar aconseguint generacions més formades al llarg del temps, i també mostra una possible polarització de la nostra societat. La insuficiència de beques i ajuts a l'estudi en funció de la composició i la renda familiar és un dels fets que explica aquesta situació.

Joves amb estudis secundaris i superiors (%)

	2009	2005
Actius	83,2 %	89,2 %
Ocupats	89,6 %	90,3 %
Aturats	72,1 %	83,6 %
Total pobl. 16-24	82,0 %	87,1 %

Joves amb estudis secundaris i superiors (dades absolutes)

	2009	2005
Actius	306.000	365.600
Ocupats	208.500	311.200
Aturats	97.500	54.400
Total pobl. 16-24	546.500	610.000

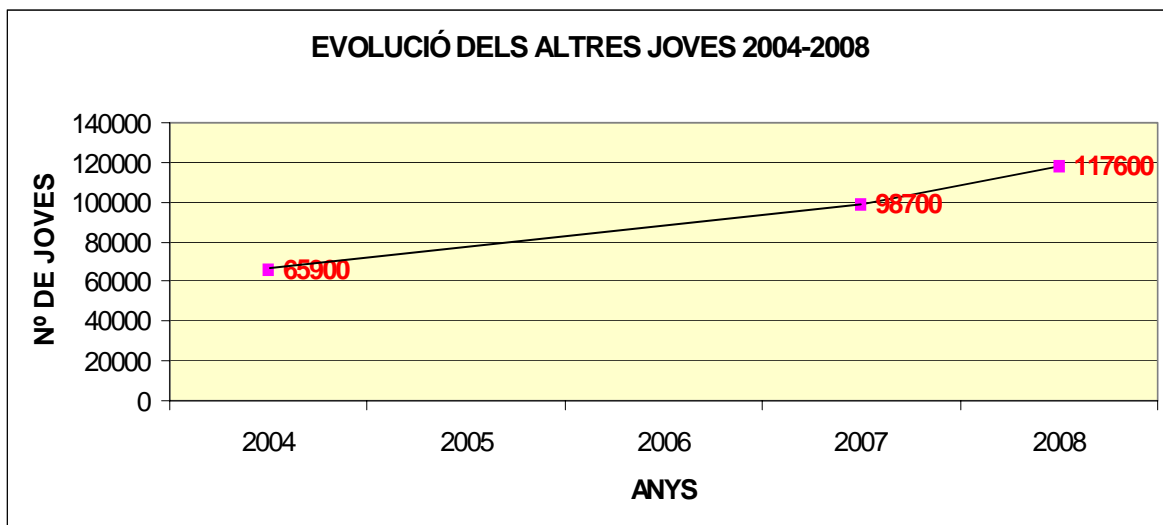
Ara, les dades també mostren que el fet de ser un jove format tampoc és garantia de cara a no patir la xacra de l'atur. Així observem que, **encara que amb dades relatives no ha augmentat tant l'atur entre els joves formats, del 2005 al 2009 el creixement percentual és del 79'2%, és a dir, 43.100 joves.**

A aquesta realitat li hem de sumar el col·lectiu que des del nostre sindicat definim com **"els altres joves": aquells que ni treballen ni estudien.**

Situació de la població de 16 a 24 anys segons si estudien o no l'any 2008 (en milers)

POBLACIÓ ACTIVA 387	OCUPATS	Estudien	89,9
		No estudien	218,1
	DESOCUPATS 79	Estudien	21,1
		No estudien	57,9
POBLACIÓ INACTIVA 295,2	Estudien		235,5
	No estudien		59,7
TOTAL POBLACIÓ 16 A 24 ANYS 682,2	Estudien		346,5
	No estudien		335,7

Font: EPA i IDESCAT

Com podem observar, del 2004 al 2008 hi ha hagut un augment de 51.700 joves que estan desocupats i no es formen o que formen part de la població inactiva però tampoc s'estan formant.

Aquestes dades ens porten a les següents conclusions:

- A Catalunya l'any **2008** hi havia un total de **682.200** joves d'entre **16 i 24 anys**, que representen el **10,79 %** del total de la població del país.
- **335.700** joves d'entre **16 i 24 anys** no realitzen cap tipus d'itinerari formatiu, la qual cosa representa un **49,21 %** dels joves catalans.
- Del total de la població de joves **387.000** són actius i, d'aquests, **79.000** estan en situació de desocupació (**20,41 % dels actius**).
- Del total de joves desocupats, **57.900** no realitzen cap tipus de formació.
- Hi ha **295.200** joves de **16 a 24** anys que es troben en situació d'inactivitat, dels quals **59.700** no segueixen cap tipus de formació. Al nostre anterior informe sobre aquest col·lectiu (2005) hi havia només **15.900 joves** en aquesta situació.
- Per tant, sumant els joves desocupats que no segueixen cap itinerari formatiu **57.900**, i els inactius que no estan en cap procés formatiu **59.700** trobem **117.600 joves** arreu de Catalunya que no treballen ni segueixen cap tipus d'itinerari formatiu. Representen un **17,24%** de població d'entre 16 i 24 anys de Catalunya.

Davant d'aquesta realitat, des de l'Avalot demanem que siguin considerades polítiques prioritàries per part del govern de la Generalitat:

- Les polítiques de prevenció de l'abandonament escolar.
- Dotar d'un sistema d'informació i orientació professional, a l'abast de tots els joves en el conjunt de Catalunya.
- La dotació d'unes ofertes suficients de formació professional, amb una organització flexible que permetin combinar períodes de formació amb períodes de pràctiques i de treball remunerat. Amb l'actual situació no pot ser que hi hagi gent que no pugui formar-se per manca d'oferta.
- Generar mecanismes de cara a recuperar en el món formatiu els joves que actualment ni treballen ni estudien.

Contractació del joves entre 16 i 24 anys

Un dels elements que més precarietat genera entre la població juvenil del nostre país és la tipologia de contractació. L'elevada temporalitat i la precarietat en les fórmules de contractació han estat característiques quan parlem del món del treball i el jovent amb anterioritat a l'esclat de la crisi econòmica que actualment patim. Com hem pogut constatar al llarg d'aquest període de crisi, **la precarietat porta a més precarietat**. Així, per a nosaltres la crisi té cara de treballador jove, com podem comprovar amb les següents dades.

Contractació juvenil 2008

Edat: 16 a 24 anys	
Contractes de pràctiques	4.058
Contracte de formació	4.280
TOTAL pràct. + formació	8.338

Total contractes indefinits	95.266	13,60%
Total contractes temporals	602.090	86,40%
TOTAL	697.356	
Contractes pràctiques + formació	8.338	1,19%

Font; Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

Contractació juvenil gener – novembre 2009

Edat: 16 a 24 anys	
Contractes de pràctiques	2.740
Contracte de formació	3.659
TOTAL pràct. + formació	6.399

Total contractes indefinits	51.893	11,00%
Total contractes temporals	430.461	89,00%
TOTAL	482.354	
Contractes pràctiques + formació	6.399	1,50%

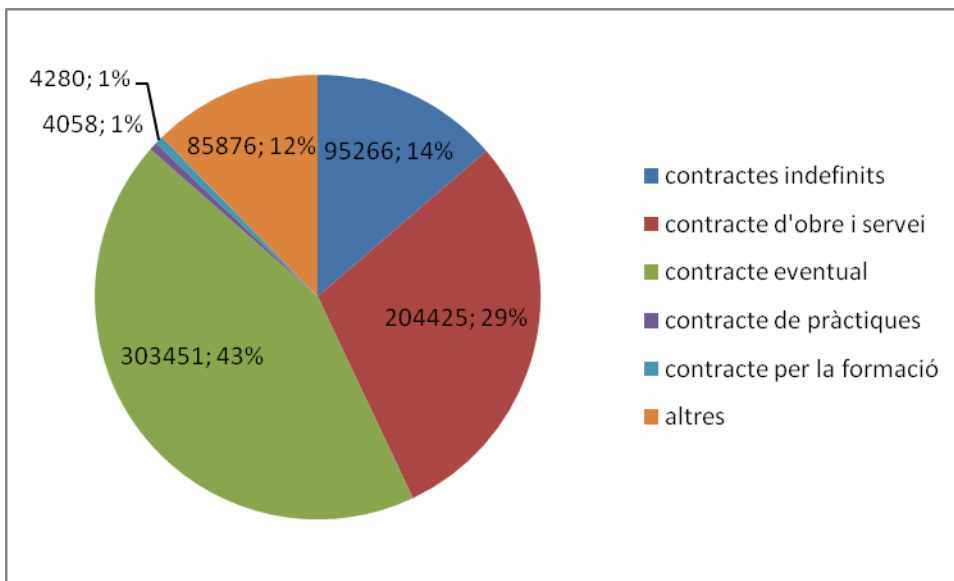
	TOTAL	% SOBRE EL TOTAL DE CONTRACTACIÓ
Pràctiques + formació 2008	8.338	1,19%
Pràctiques + formació 2009	6.399	1,50%

Font; Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

Com podem observar a les dades, la destrucció d'ocupació que hem patit l'últim any no ha variat l'abús en la contractació temporal que patim els joves. Així, **si respecte a tota la contractació realitzada els contractes temporals representaven el 86% l'any 2008, durant el 2009 la temporalitat s'ha incrementat fins al 89%.**

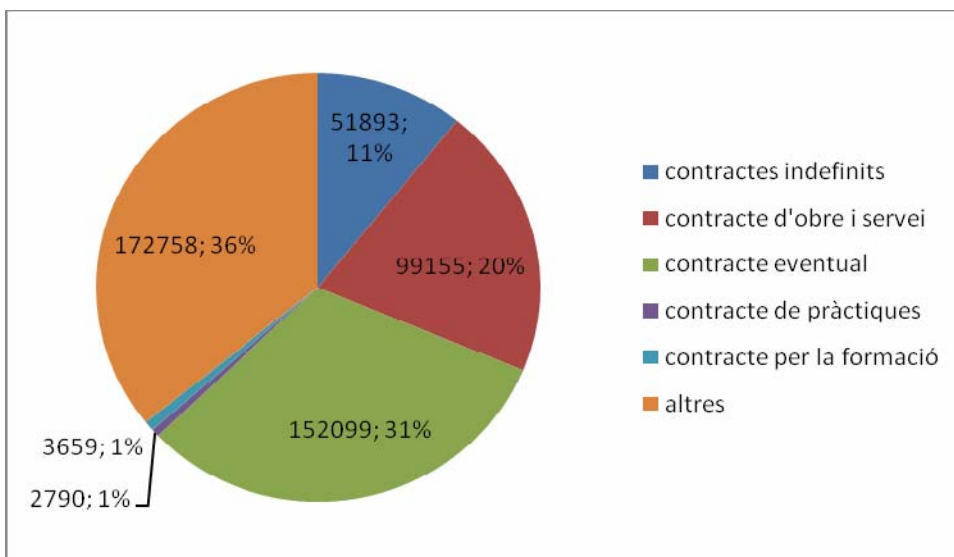
També comprovem que els contractes específicament dirigits als joves representen dades absolutament marginals. **Únicament el 1,2% dels contractes realitzats el 2008 són de pràctiques o per a la formació, i l'1,5% durant el 2009.**

Tipologia de la contractació durant el 2008

Font; Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

Tipologia de la contractació de gener a novembre del 2009

Font; Observatori del treball de la Generalitat de Catalunya

A aquestes dades hem de sumar el fet que les fórmules de contractació més utilitzades amb el jovent català són el contracte d'obra i servei i el contracte eventual per circumstàncies de la producció. **Aquests dos tipus de contractes representaven el 72% el 2008, i el 67% el 2009.** Es tracta, precisament, de **les tipologies de contractació temporal amb més alt nivell de frau en torn de la causalitat.**

Davant d'aquesta realitat es fa palès la necessitat d'accelerar al màxim una de les principals fites que va aconseguir l'Avalot amb la signatura de l'Acord de mesures per l'ocupació juvenil. Aconseguir que l'Administració assumeixi una de les nostres reivindicacions històriques: **el control, a través de la Inspecció de Treball, de la correcta "causalitat" dels contractes temporals;** és a dir, que només es facin contractes temporals quan el lloc de treball sigui temporal, i que no s'utilitzin de manera indiscriminada per rebaixar costos i precaritzar la situació del treballador o treballadora.

L'Avalot vol situar aquest tema en un moment en què s'està debatent com fer front a l'atur juvenil, ja que temem que el debat es redueixi a la formulació de noves modalitats contractuals que precaritzin encara més la situació dels joves en el mercat de treball. Quan, **com es pot observar, la problemàtica no està relacionada amb la necessitat de més tipus de contractes sinó amb l'acompliment de la causalitat en la contractació temporal.**

Des de la nostra organització considerem que les actuacions per fer front a la situació laboral dels joves s'han d'emmarcar en dues línies: **garantir la seva incorporació al mercat laboral en igualtat de condicions que la resta de treballadors (temporalitat i salaris) i fer front a l'elevat índex de fracàs escolar al nostre país.**